

KULIČKA

Guy de Maupassant

AUTOR - GUY DE MAUPASSANT (1850-1893)

Národnost:	Francouzský spisovatel, novinář a dramatik
Původ:	Narozen na zámku Miromesnil v Normandii. Pocházel ze zámožné rodiny, rodiče se rozvedli
Vzdělání:	Studoval práva v Paříži, studia přerušil prusko-francouzskou válkou (1870-1871)
Mentor:	Gustave Flaubert - přítel rodiny, učil Maupassanta psát. Slavným se stal až po 10 letech tréninku
Kariéra:	Úředník na ministerstvu, od 1880 (po úspěchu Kuličky) se věnoval jen psaní
Styl:	Mistr krátké povídky - napsal jich přes 300. Realismus, přesný popis, psychologie postav
Smrt:	Trpěl syfilidou, psychickými poruchami. Pokus o sebevraždu 1892. Zemřel 1893 v ústavu v Paříži

Další díla:

- Miláček (1885) - román o karieristovi, který využívá ženy k společenskému vzestupu
- Petr a Jan (1888) - román o dvou bratřech, řeší podstatu otcovství a dědictví
- Slečna Fifi (1882) - povídkový soubor z prusko-francouzské války
- Horla (1887) - hororová povídka, téma šílenství a paranoia

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O DÍLE

Lit. druh:	Epika (próza)
Lit. žánr:	Novela (krátká povídka s pointou)
Téma:	Pokrytectví měšťácké společnosti - lidé pohrdají prostitutkou, ale sami jsou morálně horší
Časoprostor:	Normandie (Rouen → Le Havre), zima 1870-1871, prusko-francouzská válka
Vydáno:	1880 - první velký úspěch Maupassanta, součást sbírky Medanské večery

KOMPOZICE A JAZYK

Kompozice:	Chronologická, lineární děj - cesta dostavníkem z Rouenu do Le Havru
Vyprávěč:	Er-forma - vševědoucí vyprávěč, objektivní pozorovatel, ironický tón
Promluvy:	Přímá řeč (dialogy cestujících), popřípadě vnitřní popisy

- Realismus - přesný, detailní popis postav, prostředí a situací
- Ironie a satira - vyprávěč ironicky komentuje pokrytectví měšťáků
- Kontrast - prostitutka je morálně nadřazená (obětavost) vs. měšťáci (pokrytci)
- Symbolika - dostavník jako mikrokosmos společnosti, jídlo jako symbol solidarity/vděčnosti
- Pointa - závěrečná scéna vyhrcoje pokrytectví - Kulička pláče, ostatní jí pohrdají

TIP: Důležité je pochopit kontrast: Kulička je prostitutka, ale zároveň nejslušnější a nejobětavější postava. Měšťáci, kteří jí pohrdají, jsou pokrytci - využijí ji a pak se od ní odvrátí. Maupassant tím kritizuje celou společnost.

POSTAVY

Kulička Alžběta Roussetová, přezdívaná Kulička – prostitutka, ale nejobětavější a nejslušnější postava. Baculatá, přívětivá, vlastenka (nenávidí Prusy). Sdílí jídlo s cestujícími, obětuje se když je tlačí k pruskému důstojníkovi. Nakonec je ostatními ponížena a opuštěna.

Pruský důstojník Bezejmenný pruský důstojník, který zadržuje dostavník v hostinci a požaduje noc s Kuličkou. Dokud mu nevyhoví, nikdo nesmí pokračovat v cestě. Zosobnění okupantské moci a ponížení.

Postava	Popis
Pan Loiseau	Obchodník s vínem. Lakomec, vulgární, ale praktický. Tlačí Kuličku k ustoupení
Manželé Carré-Lamadonovi	Fabrikant s manželkou – vyšší společnost. Přetvářka, pokrytectví ve vyšší formě
Hrabě a hraběnka de Bréville	Šlechta – zdánlivě ušlechtilí, ale součinní s nátlakem na Kuličku
Cornudet	Demokrat, liberál. Jediný, kdo se nepodílí na nátlaku na Kuličku. Tichý pozorovatel
Jeptišky	Dvě řeholní sestry, tiché, zbožné. Přesto podpoří nátlak argumenty o oběti

DĚJ

Odjezd z Rouenu Za prusko-francouzské války z obsazeného Rouenu vyráží dostavník do Le Havru. Cestuje v něm deset lidí: tři páry měšťáků (obchodník, fabrikant, šlechtic se svými manželkami), demokrat Cornudet, dvě jeptišky a prostitutka Kulička. Měšťáci jí pohrdají.

Sdílení jídla Během cesty všichni vyhladoví – nikdo si nevzal jídlo. Jedině Kulička má plný koš zásob. Velkorysě sdílí své jídlo se všemi. Měšťáci zprvu váhají, ale hlad je přemůže. Na chvíli jsou ke Kuličce vlídní a přátelští.

Zadržení v hostinci Dostavník se zastaví v hostinci v Tôtes. Pruský důstojník zadržuje všechny cestující a požaduje, aby s ním Kulička strávila noc. Kulička odmítá – z vlastenectví (nechce se poddat Prusovi). Skupina nemůže pokračovat dál.

Nátlak Měšťáci se zprvu tváří zhnuseně, ale postupně na Kuličku naléhají, aby se důstojníkovi podvolila a všichni mohli jet dál. Argumentují historickými příklady hrdinské oběti. I jeptišky podpoří nátlak pomocí náboženských argumentů. Kulička nakonec ustoupí.

Ponížení Po noci s důstojníkem je dostavník propuštěn. Měšťáci se ale od Kuličky ihned odvrací – opět jí pohrdají, nedívají se na ni. Každý má jídlo, jen Kulička nemá nic. Nikdo se s ní nepodělí. Kulička tiše pláče, zatímco Cornudet si pohvizduje Marseillaisu.

HLAVNÍ MYŠLENKY

- Pokrytectví měšťácké společnosti – měšťáci pohrdají Kuličkou, ale sami jsou morálně zkažení
- Kontrast skutečné a zdánlivé mravnosti – prostitutka je obětavější než zbožná šlechta
- Využívání slabších – cestující Kuličku využijí (jídlo, oběť) a pak zahodí
- Vlastenectví – Kulička odmítá Prusa z vlastenectví, měšťáci vlastenectví předstírají
- Kritika války – válka obnažuje pravou povahu lidí, ničí lidskou důstojnost

LITERÁRNÍ KONTEXT

- Realismus / naturalismus – 2. polovina 19. století, Francie
- Přesný, objektivní popis reality, psychologie postav, žádná idealizace
- Maupassant – žák Gustava Flauberta, mistr krátké povídky (300+ povídek)
- Prusko-francouzská válka (1870–1871) jako pozadí – Francie poražena, okupována

Autor	Dílo	Kontext
G. Flaubert	Paní Bovaryová	FR – realismus
É. Zola	Naná / Germinál	FR – naturalismus
Stendhal	Červený a černý	FR – realismus
H. de Balzac	Otec Goriot	FR – realismus
L. N. Tolstoj	Anna Karenina	RU – realismus

RYCHLÝ PŘEHLED

?	Odpověď
Autor	Guy de Maupassant (1850–1893), francouzský spisovatel
Žánr	Novela (krátká povídka s pointou)
Směr	Realismus / naturalismus (2. pol. 19. stol.)
Druh	Epika (próza)
Vyprávěč	Er-forma (vševědoucí, ironický)
Kde/kdy	Normandie, prusko-fr. válka, 1870–1871
Téma	Pokrytectví měšťáků, oběť Kuličky
Postavy	Kulička, Loiseau, Carré-Lamadonovi, Brévillovi
Pointa	Kulička pláče, nikdo se nepodělí – nevděčnost
Jazyk	Er-forma, ironie, satira, kontrast, realismus
Kontext	Flaubert, Zola, Balzac, Tolstoj